

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 13.

Redaktör och utgifvare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 15 September 1911.

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspris 20 öre pr petitrad.

31 Årg.

Sigrid Arnoldson.

Det är nu två år sedan vår berömda svenska diva, Sigrid Arnoldson, lät höra sig här, men då endast på ett par konserter i Musikaliska akademins stora sal. Dessa egde rum den 8 och 12 oktober, och hon var då åtföljd och biträdd af en pianist hr Georg Adler. Hela sex år ha förlupit sedan hon sist sjöng på vår operascen. Det var från 30 sept. till 16 oktober 1905, hvarvid hon då som nu först utförde Violetta i »Den vilseförda», sedan Julia, Mignon och för första gången här Tatjana i »Eugen Onegin» samt slutligen Margareta i »Faust».

Vi helsa alltid Sigrid Arnoldson hjärtligt välkommen till hennes födelsestad såväl personligen som för hennes stora konstnärlighet, hvilken först och främst gör sig gällande på scenen, och då hon visar sig på vår kungliga lyriska scen återkallar hon för många

ännu minnet af hennes oförgätliga fader, som å densamma firade så stora triumfer, likasom nu äfven hans dotter.

Detta år är i mer än ett hänseende ett bemärkelseår för vår uppburna landsmaninna. Den 20 sistlidne mars ingick hon på femtiotalet, något som man knappast kunde tro, om man icke har att blicka tillbaka på en så lång konstnärsbana som hennes, hvilken fortfarande bereder henne oförminskade och välförtjänta framgångar hvar helst hon uppträder. Hon kan ju också i år fira 25-årsjubileum som scenisk diva, då man kan räkna hennes konstnärskarrier som sådan från hennes första triumfer 1886 i Petersburg. Hos oss är det 20 år sedan hon allra först sjöng på vår Opera, då hon från 1 till 19 september gästade här som Mignon, Violetta och Rosina i »Barberaren». Första gången Sigrid Arnoldson framträdde för en Stockholmspublik var på en af henne gifven konsert i Musikaliska akademien 1882. Hon återkom

hit i sept. 1887 och sjöng der då på fyra konserter under medverkan af den utmärkte barytonsångaren de Padilla, gift med hennes lärarinna Mme Artôt, den berömda violinvirtuosen Marsick och pianisten Arditi. År 1889 ingick Sigrid Arnoldson äktenskap med sin dåvarande impressario Alfred Fischhof. Efter sitt första uppträdande på vår opera, hvarom förut nämnts, återkom konstnärinnan hit under utställnings- och kungl. jubileumsåret 1897, inbjuden att medverka på en soaré hos kronprinsen, hvarmed festligheterna inleddes. Från 14 sept. till 1 okt. gästade sedan fru Arnoldson på Operan som Mignon, Violetta, Rosina och Lakmé, och under ett därpå följande gästspel här hösten 1902 utförde hon jemte Margareta, Julia och Rosina äfven titelrollen i »Carmen».

Att lemna några utförligare biografiska notiser om konstnärinnan anse vi denna gång öfverflödigt, då sådana vid hennes föregående besök här varit

Sigrid Arnoldson

Hildegard Werner

intagna i denna tidning. Att följa henne på hennes konstnärsbana under alla de år hon firat triumfer på utländska scener i Europa och äfven i Amerika, på tyska operascener, i Paris, London, Monte Carlo, i Ryssland, Ungern, Österrike, Italien m. m. skulle blifva alltför vidlyftigt. Likaså skulle en fullständig förteckning öfver hennes operaroller upptaga en rätt anse- lig lista. Några må vi dock nämna, utom de som redan nämnts och hvilka konstnärinnan utfört på vår kgl. Opera, utan att vi dock kunna lemna noggrannare upplysningar om tid och ställe för deras uppförande. I Peters- burg har hon sålunda jemte flera af ofvan nämnda roller utfört Charlotte i Massenets »Werther» och Ophelia i »Hamlet» af Thomas; i London Amina i »Sömnängerskan», Zerlina i »Don Juan», Cherubin i »Figaros bröllop»; i Amerika jemte de nämnda Charlotte och Cherubin, Baucis i Gounods »Philemon och Baucis», Nedda i »Pajazzo», Carmen och Michaela i Bi- zets opera; i Monte Carlo uppträdt i Rubinsteins »Dämon» och med titel- rollen i Meyerbeers »Dinorah». Af andra partier erinra vi oss Adalgisa i »Norma», Zerlina i »Fra Diavolo», Manon i Massenets liknämnda opera äfvensom hon sjungit i Verdis »Maske- radbalen». Af senare uppträdanden må nämnas hennes gästspel i Dresden 1909 som Carmen, då hon blef utnämnd till kgl. sachsisk kammarsångerska, vid festspelen i Graz förra året, då hon med stor framgång utförde Mig- non, Lakmé, Nedda och Marie i »Re- gementets dotter». Den 9 april detta år gasterade hon bl. a. i Mannheim och äfven i Halle.

Af de många utmärkelser som kom- mit konstnärinnan till del är medaljen »Litteris et artibus» 1891 och sedan 1897, då hon medverkade här vid kon. Oscars regeringsjubileum, hvarvid hon erhöill denna medalj med briljan- terad krona. Kort därefter tilldelades henne medalj med krona af Danmarks konung. Hon innehar dessutom flera medaljer för konst och vetenskap, för- ärade henne af tyska furstar. Förra året blef Sigrid Arnoldson utnämnd till utländsk medlem af Musikaliska akademien i Stockholm.

Till slut vilja vi anföra ett bedö- mande i en tysk Musiktidning för ett par år sedan angående hennes kon- t-närlighet, hvarvid meddelades ett vac- kert porträtt af sångerskan såsom Ma- non. Vid detta tillfälle yttras om hen- ne följande:

Fru Sigrid Arnoldson har sedan lång tid tillbaka eröfrat sig en framstående plats bland dem som kultivera det italienska sångsättet. Hennes fält är bel canto-sången, speciellt koloraturen. En lysande sångkonst låter hennes icke stora men bärkraftiga sopran framträ- da i det yppersta ljus. Allt hos henne bär stämpeln af en lätt och säker be- herskning: tonansatsen utan all möda,

träffsäkerheten, intonationens renhet, den rent af mönstergilla andningseko- nomien, den förståndiga utjemningen af hufvud- och bröstresonansen. Konst- närinnan åstadkommer en drill, som hon efter behag låter svälla och af- taga, äfven en kedjadrill, som i vår tid är nästan enastående. Hvad som åtskiljer henne från åtskilliga tyska med- täflarinnor är legatot, det underbara förbindandet med hvarandra af sär- skilda toner. Bland hennes paradrol- ler utmärker sig i dessa egenskaper särskildt hennes Violetta. Därtill kom- mer en dramatisk förmåga af hög rang. Det behagfulla, glada och älskvärda, understödda af den mest graciösa yttre företeelse ligger också väl för henne. Den som sett henne som Rosina skall kunna vittna derom.

Hildegard Werner.

I den engelska staden Newcastle on Tyne afled den 29 augusti vår lands- maninna fröken Hildegard Werner, i nära 40 år bosatt der såsom musik- lärarinna, nitiskt verkande för tonkon- stens befrämjande på platsen och äf- ven bekant för musiklitterär verksam- het såsom medarbetande i engelska och andra musiktidskrifter, hvaribland äfven denna tidning, som under flera år haft musikbrief från hennes hand.

Hildegard, Charlotte Aurora Wer- ner föddes i Stockholm den 1 mars 1834, dotter af häradsbörning J. P. Werner och hans maka, född Shoer- bring. Hennes musikaliska anlag, sär- skildt i fråga om pianospelning, utbildade hon vid konservatoriet härstädes, der hon blef elev 1856 och hade till pianolärare den ansedde professor von Boom samt studerade harmoni för prof. Drake. Efter att med utmärkelse ha lemnat akademien, verkade hon som musiklärarinna här i Stockholm, och då den bekante, förut i Göteborg ver- kande pianovirtuosen Gustaf Satter 1867 slog sig ned i Stockholm, blef hon hans elev och lät äfven höra sig på hans konserter. Af prof. von Boom fick hon betyg på att hon var »en utmärkt lärarinna». Fröken Wer- ner lärde sig också att traktera violi- nen och utbildade sig sedan i behand- lingen af detta instrument för den rykt- bare läraren Leonard i Paris, der hon äfven tog pianolektioner för Henri Ravina m. fl.

Då en förmånlig plats som musik- lärarinna erbjöds henne i Newcastle on Tyne flyttade hon öfver till Eng- land i januari 1872. Som främling hade hon der till en början att be- kämpa åtskilliga svårigheter för sin framgång, hvilka hon dock med sin energi så småningom öfvervann. Efter att ha varit musiklärarinna i en skola

i nämnda stad började hon musikun- dervisning på egen hand. Hon var den första lärarinnan i fiolspelning på platsen och den första som der gaf kammarmusikkonserter. År 1855 grundade frk Werner der en kvinnlig orkester »The mignon orchestra» hvars medlemmar tillhörde stadens förnämsta kretsar och som anfördes af henne själf, likasom den äfven af henne bil- dade »barnorkestern», hvilken med bi- fall uppträdt på konserter. Som pia- nist har fröken Werner medverkat på flere konserter i engelska städer. Hon har äfven som tonsättarinna framträdt med pianostycken och sånger. En för- tjenst hos fröken Werner, som vi i vårt land särskildt ha skäl att upp- skatta, är hennes sträfvan att göra svensk musik bekant i England.

Utom sin vidtomfattande musikaliska verksamhet hade hon länge ägnat sig åt musiklitterär sådan och varit medarbetare i musiktidskrifter, sådana som »The musical times», »The musical standard», »The strad», »The violin times», »Musical News». I början af 1890-talet blef hon ock in- vald till medlem af »The incorporated Society of musicians» i England samt kort derefter till medlem af »The royal chartered institute of journalists of the united kingdom», en heder, som förut icke vederfarits någon kvinna i norra England.

I den dubbla afsikten att vinna re- kreation och rikta sitt musikaliska ve- tande företog fröken Werner hvarje sommar resor till andra länder och har sålunda ofta besökt Paris äfvensom Schweiz, Italien, Tyskland, Holland etc., samt på dessa resor ej heller glömt att besöka sitt hemland och vår hufvudstad, der hon egde en broder, dockmästaren Werner. Senast torde det ha varit år 1904, då hon tillbragte julen härstädes.

År 1883 förärades henne af konung Oscar medaljen »Litteris et artibus» och år 1895 invaldes hon till Associée i Musikaliska akademien i Stockholm.

Underhållningsmusik.

Är underhållningsmusik att med nöd- vändighet betrakta som musik af mind- re värde? Förfelar god musik sitt mål om den verkar underhållande? -- Dessa frågor uppställer en medarbetare i den numera icke till de konservativa musiktidningarne hörande »Signale», dr Aug. Spanuth. Han yttrar vidare i sin uppsats följande:

En komponist, hvars arbete vunnit mindre betydande erkännande än han väl önskat, skref nyligen — ehuru mera höfligt än i sådant fall brukar ske — till redaktionen, att i onäm- nandet af hans verk ingenting sårat honom så mycket som beteckningen »underhållningsmusik». Han finner att en sådan klassificering var nedsät-

tande för hans konstnärliga sträfvän. Men då nu författaren till denna kritik ej hade ringaste afsikt att göra komponistens konstnärliga sträfvän lägre än resultatet deraf visade, utan endast hade för ögonen att gifva sina läsare den möjligast klara föreställning om musikens beskaffenhet, kan det väl vara på tiden att förtydliga begreppet underhållningsmusik. Till en början må här fastställas, att en kritiker i sin anmälan har att bedöma icke konstnärens sträfvän, utan hans verk. Dessa båda saker täcka ej hvarandra ej en gång hos de allra största konstnärer.

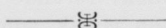
Det är visserligen sannt, att konstens högsta mål är att höja oss öfver den gripbara världen; såsom jordiska varelser hafva likväl till och med örnarne bland konstnärerna nödigt att då och då beröra jorden; de kunna ej evigt sväfva i luften, de måste emellanåt afstå från fågelperspektivet. Har icke sålunda en af de största örnarne, Goethe, förstått att lämpa sin konst äfven för det jordiska.

Men hela olyckan är att i nyaste tiden det underhållande i konsten kommit i misskredit, och att allt skall vara betydande och ha mycket att säga. Särskildt i musiken försöka nu dagligen knappt utkläckta sparfvär att flyga som örnar. Men äfven de som verkligen förmå något, tyckas ej vidare vara lyckliga, om man ej genast erkänner dem som titaner; att man säger dem ha skrivit något allmänfattligt och behagligt anse de nästan som en förolämpning. Hellre sluta de sig såsom oförstådda och misskända till den stora trotsbrigaden. Att de på detta sätt icke blott gå förlorade för konsten utan äfven skada densamma — nämligen genom sitt exempel som lätt lockar det svaga och osjälfständiga in på samma ofruktbara terräng — det begripa de icke. Och likväl kunde de arbeta friskt på att bereda sig själfva och andra lycka och välsignelse.

Storvulenhetsbegäret bland våra yngre konstnärer är kanske den ödesdigraste företeelsen i den moderna musikvärlden. Med en äregirighet, hvars berättigande de vanligen försumma att påvisa, blicka de med förakt ned på de menlösa, som alls icke vilja flyga högre, än deras vingar bära, och ej göra krampaktiga ansträngningar att med otillräckliga krafter stiga i höjden utan äro nöjda om de kunna åstadkomma en i bästa mening underhållande musik. Denna allt mer tilltagande ringa uppskattning af musik som »endast» vill vara underhållande är icke blott skuld till att vi finna så många titan-krymplingar bland komponisterna, utan ännu mer till att den underhållningsmusik, som nu ännu skrives, allt mera energiskt tvingar sig ned till slangdängmusik. Likasom i samhället motsatsen mellan rik och fattig tyckes bli allt mera skarp, så förekommer i tonernas rike snart nog

endast den högsta och djupaste, omöjligast transcendental musik eller den som vill gälla såsom sådan, eller och såsom deras motsats de djärfvaste och plattaste trivialiteter hvilka kunna betraktas som en omoralisk tonlek. Det mänskliga begäret efter en för örat behaglig musik är medfödd, men den förslappande åtrån efter öronfägnad utan tillstymmelse till snille eller själfullhet är det som drifver vår publik i armarna på den musikaliska simpelhetens dämon.

Den som skänker oss ädel underhållningsmusik är en välgörare för hela den musikaliska världen. Den är oss aldrig mera nödvändig än just nu, då den musikaliska produktionen antagit sådana jättelika dimensioner, då framställaren af högre musik mer och mer tager publikens andliga medverkan i anspråk och då å andra sidan tillfalle till degenerering, så att säga, lurar i hvarje gatuhörn. Därför må man förhjälpa unga komponister till att styra rätta kursen, så att de äntligen kunna visa hvar ett fält för berömlig verksamhet står dem till buds. Men en verklig underhållningsmusik får ej vara en blott och bart rutinerad kapellmästarmusik utan anderik och äfven sluta sig till en modernare riktning. »Underhållningsmusik» får ej vara ett skymford utan ett sådant, som har betydelsen af en utmärkelse.

Puccini och hans förnämsta operor.

En studie af G. Göhler.

Wagners verk utveckla på scenen alldeles samma egenskaper som tillstadt italienarne att vinna ett varaktigt fotfäste på densamma, nämligen handlingens och musikens spelbarhet. Den trivala satsen: »man måste vara född för teatern», predikas, så förefaller det, åter en gång. Mendelssohn, Schumann, Brahms och Bruckner voro det icke, och all högaktsning för Brahms och Bruckner hade kommit till korta om det gällt att ställa upp sceniska arbeten af dem gentemot italienarne. Förhåller det sig afsevärdt annorlunda med Hugo Wolf? Med Schillings? Vi kunna naturligtvis fordra att den sceniska verksamheten präglas af en viss konstnärlig betydenhet. Men denna betydenhet kan stå att finna på ett helt annat håll än hos Wagner. Just en jämförelse med honom måste man helt och hållet undvika, om man vill vara rättvis mot den konst de nyare italienska operorna i sin art representera. Och äfven på musikscenen ges det ju mer än ett sätt att bli salig.

Lefva med i någonting, medan man skådar och lyssnar, det vill teaterbesökarn. Den primitivaste fröjdar sig åt det torftigaste stycke, om han blott

får se brokiga bilder i en så rik utstyrsel som möjligt. Men också den anspråksfullaste vill se och höra. Tänka abstrakt — det kan han göra hemma för sig själf.

Ett stycke lif, så klart och sannolikt, så naturligt och äkta, så spännande och betvingande som möjligt: det är kärnan i allt scendugligt. Ett största såväl som det ytligaste. Ett stycke lif utan typisk allmänbetydelse, endast ett stycke intresseväckande lif, utan hvarje tendens, utan hvarje tankedjup, men liffullt och åskådligt: detta utgör äfven grundvalen för Puccinis »Bohème», »Tosca» och »Butterfly». I Bohème två älskande par, parisiskt konstnärslif och gaturörelse, kärlek och död; »Tosca» ett stycke politisk roman, förräderi, öfvervåld, brutalitet med Roms skönhet som bakgrund, i »Madame Butterfly» tragedin, som rör sig kring en japanska, som en amerikansk marinofficer köper till hustru och senare förskjuter. Alla tre styckena skickligt byggda, knappa, utan öfverflödiga utsmyckningar, med utomordentliga aktslut, spännande situationer, naturligt lagda för scenen. Och musiken därtill italienskt varmblodig, praktfullt klingande, sångstämmor och orkester lika förträffligt behandlade, full af väljud, full af känsla, med åtskilligt musikaliskt pikantteri, här och där ett grand afsiktligt bizarr och väl något maniererad. Allt igenom: äkta scenmusik.

»Bohème» är väl det bästa af de tre verken. Redan i anläggningen. De fyra scenernas häpnadsväckande knapphet, den skarpa karakteriseringen och kontrasteringen af hufvudfigurerna, de så olikartade scenernas utpräglade stämning, situationernas naturlighet, allt gör textboken till en af operalitteraturens bästa. Just för att det hela är bara bilder. Musikens företrädare är att den träffar textens stil, att den icke undertrycker dessa tätt framkastade scener, icke vill vara större än uppslaget. Om man vant sig med ett par bizarrerier, skrifu mera som sport än af konstnärligt nödtvång, kvarstår en varaktig känsla af varm, förnummen musik, tydligt framvisande den italienska typen i rytmernas smidighet och de melodiska linjernas svingning. Vid sidan af instrumentationens elegans kan ledningen af sångpartierna icke nog berömmas. Vid uppföranden af Bohème erfar man på det lifligaste att den mänskliga stämman dock förblir det skönaste instrumentet och att operamusiken är *sjungen* musik. Och det är helt visst icke orätt att viljelöst gifva sig hän åt de intryck dessa i varmaste toner utströmmande förnimmelser af lif och kärlek måste göra på hvarje af naturlig känsla förmögen människa. Det hänförande i denna musik kan icke diskuterat bort med några som helst teorier, och glädjen öfver sångens sköna linjer har rätt

att vara till likaväl som glädjen öfver våren, den blåa himmeln och de brokiga ängarna.

Sångbarheten håller äfven Tosca kvar på så många scener repertoar. Men tänke sig detta stoff behandladt af en genomsnittstysk. Omöjligt! Det finns folk, som afsky denna opera på grund af andra aktens tortyrscen. Det hela är heltvisst icke något stort konstverk och scenen har sina kantigheter. Men första aktens final, vidare duetter och så tredje aktens början, öfverhufvud hela tredje akten: det är allt så omedelbart, så scenenligt stämningsfullt, så levande. Och vidare: det vill ej vara något annat än en opera, en händelse som en gång inträffat och väl ofta passerat med samma förlopp; och därtill den blommande sångbara musiken. Hvarför taga tungt på någonting sådant? Hvarför icke förnimma med hvilken italiensk glöd komponisten gifvit sig hän åt situationen? Om man jämför musiken med de nyaste tyska produktionerna, gömmer den någonting nästan folkeligt sundt, den är ingenting annat än tonblifven effekt, icke stor men äkta, icke öfverhettad, ingen drifhusplanta.

Ett visst manér finns där visserligen och i synnerhet lefver »Madame Butterfly», hufvudsakligen på verkningar, som redan pröfvats i »Bohème». Typiska melodiska vändningar, typiska harmonier, typiska basgångar framkalla med all rätt frågan om Puccini vill upphöra att gå framåt. Visserligen tvingas han af ämnenas likartade karaktär till ett slags specialisering, visserligen hafva vi typiska former också hos Wagner, Liszt och Brahms, men faran för att urarta i ett manér är kanske större hos Puccini, emedan hans natur är åtskilligt mer begränsad än de nämnda tyskar-nas.

Som sceniskt verk är äfven »Madame Butterfly» mycket tacksamhet. En puccinitisk specialitet: den med stor elasticitet i de melodiska linjerna och ofelbar säkerhet i den musikaliska stegringen utförda kärleksduetten är också här företrädd i en glänsande variant. Ekonomin med de musikaliska uttrycksmedlen borde tagas till förebild. Alla tre operorna lämna en mängd exempel på Puccinis förmåga att spara på musiken, där hon verkligen icke bör vara påträngande. Dess mäktigare verka då alla de scener hvilkas text kräfvade ett uppgående i musik. De flesta nya tyska operakomponister tro sig alltid böra skriva en mängd mycket sägande musik och verka tröttande och afkylande genom att ett öfvermått af musikaliskt uttryck belastar långa partier där en enkel antydning vore nog. Ledd af en mycket riktig konstnärsinstinkt, är Puccini ytterst sparsam med musiken i situationer, då åhörarnas intresse koncentrerar sig

kring det som sker på scenen. Ett exempel härpå är det stumma uppträdet före Butterflys själfmord. Hvarje tillägg skulle här försvaga intycket.

Denna opera vidlades af en mycket betänklighetsfull vansklighet. Ett två-å-tre-årigt barn måste uppehålla sig mycket länge på scenen och har rätt stor andel i handlingen. Om de kända två barnen i »Norma» redan äro farliga, så är faran här ännu större. Det påminner om Goethes pudel och i högre grad än genom Grane, hästen, kan ett stycke lida men af att ett barn i denna ålder, införs som oundgängligt rekvisitum genom långa scener. Men jag tror att operan detta oaktadt skall skaffa sig hemortsrätt på scenen. Det sätt, hvarpå de båda hufvudpartierna stämmer göra sig gällande, musikens välljud, stegringen af intresset ända till de mycket verkningfulla aktsluten, allt detta tillförsäkrar, tror jag, framgång på scenen åt detta verk. Naturligtvis kräfvat utförandet såväl beträffande musiken som framställningen en mycket förfinad känsla för rika, sorgfälligt afstuderade nyanser och en publik, som icke begär annat af Puccini än hvad han vill och kan gifva. Ett stycke lif, sådant det väl förekommer i verkligheten, med mången allmänt mänsklig anklang oaktadt den främmande sfären, icke tankedjup och äfven en smula teatraliskt rörande framställt, samt därtill en musik, som visserligen håller fast vid den italienska karaktären, men dock genom en mängd kryddade tillsatser förlämnar densamma en ny smak. De tyska teaterkomponisterna gjorde i alla fall klokt i att icke, oaktadt musikens lätta kvalitet i många partier, rycka på axlarna åt detta eller andra verk af Puccini utan göra klart för sig hvarför en scenkonst af detta slag gör effekt och hvari dess rätt att vara till besticker sig, om också dess tillvaro är mycket mindre värd för oss alla än Mozarts och Wagners.

Musikpressen.

På Wilh. Hansens förlag, Köpenhamn, har utkommit

för piano, 2 händer:

Sjögren, Emil: *Scherzo-Fantasie*, op. 52, n:o 1. — *Scherzo*, op. 52, n:o 2;

Boheman, Torsten: *Trois Préludes* Op. 1.

Stenhammar, W: *Klavierkonsert*. D-moll, op. 23.

Palmgren, Selim: *Finska Rytmer*. Op. 31.

för violin och piano:

Bedinger, Hugo: *Ode érotique*.

Körling, Felix: *Canzonetta*.

för en röst med piano:

Sjögren, Emil: *Svarta rosor och gula* (Schwarze Rosen und gelben), op. 53, n:o 1. O gräf mig en graf (b—dess); n:o 2. Generationer (h—d); n:o 3. Ack, hvad vår lefnad är flyktig och snar (ass—f). Dikter af Ernst Josephson. — *Valsen med sorgens kavalier* (d—f) op. 55, n:o 2.

Melchers, H. M.: *Acht Zigeunerlieder*. I. (c—a); II. (c—f); III. (e—g); IV. (ass—g eller a); V. (h—giss); VI. (a—ass); VII. (ostr. g—ettstr. d); VIII. (ass—f).

Sjögrens »Scherzon» äro ganska fantasirika och underhållande. »Scherzot» n:o 1 har för 5 år sedan utgjort musikbilaga till denna tidning och är sålunda bekant för våra prenumeranter det året. »Scherzo-Fantasien», som spelades såsom nyhet af fröken Märta Ohlson på tonsättarens senaste konsert här i april, är bekant för dennas åhörare. Ett par tryckfel må i detta häfte påpekas. Å första sidan 28:de takten från början står i diskanten tvåstr. e, som bör ha kors framför sig och vara eis, såsom två takter förut. Å sidan 6 bör takt 18 från början ha första noten a i stället för fissa, i konsekvens med giss ett, som börjar nästa rad.

Bohemans op. 1, »Trois Préludes» visar en betydande kompositionstalang. Hvar och ett af dessa stycken utmärka sig för originell uppfinning, melodiskt som harmoniskt intressanta och fängslande utan nutida harmoniskt effektsökeri och dissonansjakteri. Icke svåra böra de vackra styckena få stor spridning bland pianister, som förstå sig på värdefull musik.

Stenhammars Pianokonsert n:o 2 med orkester, här nu utgifven för piano-solo, är en diger komposition om 60 sidor. Densamma är mycket komplicerad och svår, såsom man hade tillfälle att erfara, då tonsättaren själf spelade densamma på en Konsertföreningens konsert här i mars 1909 i Musikaliska akademien. Hans första pianokonsert synes oss mera klar och underhållande. Tonsättaren har äfven spelat detta sitt verk i utlandet.

Selim Palmgrens, den finske tonsättaren, »Finska rytmer», innehålla: 1 Karelisk dans; 2 Menuett; 3 Det onda samvetet; 4 Menuettvals; 5 Vestfinsk dans. Styckena äro, som titeln anger, i folkton, men de tre första harmoniserade med fula dissonanser. Titlarna äro äfven tyska och franska.

De båda styckena för violin och piano af välkända tonsättare äro båda mycket anslående. Bedingers, tillägnad vår framstående violinist Sven Kjellström, något mera omfångsrik och fordrande, ehuru icke svårspelt.

Af Sjögrens sånger utfördes n:o 2 och 3 på den första af hans konserter

denna vår. N:o 1 och 2 äro i, som beteckningen angifver, allvarlig stämning, om än den senare slutar i dursats. Alla sångerna äro, som ofvan synes, för låg röst, n:o 3 går ned till ass. Denna: »Ack, hvad vår lefnad är flyktig och snar — därför så häller jag vin i mitt glas» är en bacchanal, en sång af en filosof som tager lifvet gladt, dess flyktighet och besvär till trots. Den musikaliska tolkningen är förträfflig, likasom i de båda andra sångerna. Hvad n:o 1 beträffar är det nog också i den ett tryckfel, nämligen i inledningstakten, där basens dess väl bör vara ett bundet ess likasom i den 9:de takten från början. Den tyska texten är äfven till dessa sånger öfversättning af Johanna Plockross-Pohly. »Valsen med sorgens kavalier» är till en dikt af Jane Germandt-Clainé med tysk text af den nyssnämnda och fransk af M. D. Calvocoressi. »Sorgens kavalier» är döden, såsom den främmande texten (Ritter Tod och La Mort) visar och som väl kunnat öfversättas med »rid-daren död» på svenska. I slutet af den för öfrigt enkelt harmoniserade sången förekommer en dissonans (fiss — g) mera sökt än vacker.

Melchers är en tonsättare, som förut varit oss okänd. Något opustal står icke på hans sånghäfte. Sångerna ligga någorlunda högt, ett par ända till ass och a; deremot är n:o VII, som man ser, för djup bas. Den tyska texten är efter ungerskan af Hugo Conrat. Innehållet rör sig om zigenarkärlek. Tonsättningen är originell och mycket intressant med högst verkningsfullt ackompanjemang, om än något »zigenarvildhet» stundom träder fram i harmonierna. N:o III är mera enkel och en särdeles vacker erotisk sång. Första sången innehåller en uppmaning: »Hej, zigenare! grip i strängarna och sjung sången om flickans otrohet». Sången n:o V är en ypperlig sång i polonästakt: »Brauner Bursche führt zum Tanze...» Häftet i sin helhet förtjänar väl rekommenderas.

A.-B. Killbergs bokhandel, Helsingborg, har utsändt följande musikalier:

för piano 2 händer:

Wennerberg, Gustaf: *Slädfarten*, Galop brillant 50 öre; — *Nadeschda-Mazurka*. 75 öre.

för en röst med piano:

Wennerberg, Gustaf: *Tre sånger*: 1. Man borde inte soffa, text af Jeremias i Tröstlösa; 2. Visa, text af A. E. W.; 3. To maa man være. 75 öre.

De ofvannämnda pianostyckena äro i mycket enkel populär stil och det samma kan sägas om de till litet svärmsk text skrifna sångerna, af hvilka

endast den mellersta går så högt som till tvås:r. F.

Sydsvenska bok- och musikförlaget har utgifvit

Lunds domkyrkas körsånger, utgifna af Preben Noderman. 4 häften à 1 kr.

Denna samling är fortsättning af en föregående. Till en del arrangerade med violinstämma är denna satt af utgifvaren. H. 1 innehåller unisona körer med violin och orgel: n:o 37: Vid konfirmation (af A. John Morén); n:o 38: Nyår (arr. efter F. A. Reissiger); n:o 39: Gif oss din frid (af E. J. Hopkins). Heft. 2, n:o 40: Julsång, för blandad kör, violin och orgel (mel. af C. Balle); n:o 41: Betlehems stjärna, för unison kvinnokör med violin och orgel. Heft. 3 för ensamt bland. kör: n:o 42: Herre hela riket akta (af J. Morén); n:o 43: Fröjdens Heranom (af J. Morén); n:o 44: Simeons lofsång (efter N. L. Sagnér); n:o 45: Påskhymn. Heft. 4 för bland. kör ensamt: n:o 46: Allt är fullkomadt (på Kristi himmelfärdsdag — af Ch. Gounod); n:o 47: »Allas ögon vänta efter dig» (af J. Morén); n:o 48: Ofvan stjärnorna (vid jordfästning — af Fr. Abt); n:o 49: Konungarnes konung (vid jordfästning — mel. »Intäger vitæ» af F. Flemming).

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

- Sept. 2. Donizetti: *Regementets dotter*; Balett: *Dygnets timmar*.
3. 10. Verdi: *Aida*.
4. Bizet: *Carmen* (Carmen: fru Claussen).
5. Verdi: *Den vilseförda* (Violetta: fru Sigrig Arnoldson-Fischhof, 1:a gästupptr.).
6. 14. Tschaiikowsky: *Jolantha* (Jolantha: frk Ebba Nyström, deb.); Mascagni: *På Sicilien*.
7. Puccini: *Bnhème*.
8. Gounod: *Faust* (Margareta: fru Sigrig Arnoldson, gäst).
12. Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: fru Sigrig Arnoldson, gäst).

Oscarsteatern,

- Sept. 1—14. Joh. Strauss: *Wienerblod*, operett, 3 a., af V. León och Leo Stein. (Gabrielle, Franziska Cagliari, Pepi Pleininger: frkn Grünberg, Frida Falk, fru Hamberg-Rotgardt; Furst Ypsheim-Gindlbach, greve Zedlau, greve Bitowsky, Kagler, Josef: hrr Ringvall, Allum, Wickbom, Svensson, Lund.)

Såsom den första främmande gästen på Kgl. Operan för denna säsong uppträdde en norsk sångerska, fru Astrid Lous som Senta i »Den flygande Holländaren». Efter att ha uppträdt på Nationalteatern i Kristiania studerade

hon sång i Paris och Berlin på hvars Volksoper hon först debuterade. Hon har sedan på tyska operascener utfört flere stora partier och är för närvarande engagerad vid en sådan. Hennes Senta på vår operascen var ej särdeles märklig, hvarken beträffande röst, sångkonst, dramatiskt utförande eller apparition. Hon sade sig ej ha tid för vidare gasterande här.

En annan mera känd och värderad gäst ha vi sedan fått i fru Sigrig Arnoldson, hvars gästspel ännu pågår. Fru Arnoldson har hittills uppträdt i »Den vilseförda», »Faust» och »Romeo och Julia», fortfarande hänförande publiken med sin utmärkta sångkonst och behagliga framställning. I afseende härför ha vi förut i den biografiska uppsatsen i detta nummer yttrat oss. Särskildt vid hennes första uppträdande denna gång blef hon varmt hyllad med en mängd inropningar, lagerkrans och rikedom af blommor. Inkomsten af första föreställningen anslog hon godhetsfullt till operans pensionskassor.

Fröken Ebba Nyström, som i april gjorde sin första operadebut som Jolantha med stor framgång, har ånyo debuterat i denna roll. Något nytt från Kgl. teatern är för öfrigt ej att förmäla. Oscarsteatern har gjort lycka med upptagandet af »Wienerblod», hvilken operett med sin roliga libretto och underhållande musik första gången uppfördes i nov. 1902 på Vasateatern.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Fru Sigrig Arnoldson gästspel kommer att, såsom nu lär vara bestämdt, räcka till den 19:de dennes och fortsättas med Carmen och Marie i »Regementets dotter».

Hofsångerskan frk Signe Rappe kommer att den 12 okt. ge konsert här i Musikaliska akademien, hvarefter hon ämnar konserter i Göteborg, Köpenhamn och Berlin.

E. Jacques Dalcroze, kompositör och den rytmiska gymnastikens uppfinnare, har den 21 och 25 sept. föredrag och uppförande af rytmisk gymnastik, solfège, i Musikal. akademien. Medverkande äro 6 kvinnliga elever om 16—20 år från hans bildningsanstalt i Hellerau.

Fru Maria Carreras, den här förut bekanta pianevirtuosen, kommer att i slutet af sept. och början af oktober besöka Sverige och Stockholm, assisterad af en sångerska m.me Else Colombo.

Den nya kammarmusikföreningen, som bildades i våras, och redan lär ha omkr. 600 abonnenter, kommer att ha sina konserter i Musikaliska akademien och den första är bestämd till den 5 okt., hvarvid Kjellströmska stråkkvartetten utför D-moll konsert af Mozart, och E-dur-konsert af Beethoven. Vid konsakterna lär bl. a. hr Rich. Andersson som pianist komma att medverka.

Konsertföreningen hade den 29 aug. sammanträde i musikiska akademien. Styrelsen återvaldes med undantag att dr Nyblom der efterträdde kapten Schlesinger. Under denna säsong ger föreningen inga konserter här men torde i utlandet konserter för att der sprida kännedom om svensk musik, då hofsångerskan frök. Signe Rappe lär komma att medverka.

Barcklindska sällskapet inledde sin operettturné den 1 sept. i Norrköping med uppförandet af »Den glada änkan» hvari fru Hilma Mattson-Nyström utförde titelrollen och hr Barcklind greve Danilo.

Carl Nordberger, vår framstående violinist, har nyligen gifvit konsert i Sundsvall och berömmes mycket af kritiken. Vid konserten medverkade sängerskan fru Otti Pegel och som pianist hr S. von Koch. Herr Nordberger ämnar ge ännu en konsert derstädes den 15:de denpes.

Fru Carin Gillberg-Gade har i slutet på förra månaden vunnit en mindre vanlig framgång som Elsa i »Lohengrin» på operan i Leipzig.

Hr John Forsell gaf den 18 aug. konsert i Köpenhamns Tivoli inför fulltalig publik och med stor framgång. Han lär innan kort äfven komma att sjunga i Kristiania.

Sommarkonserter i år torde i landsorten ha varit mindre talrika. Sådana ha, efter hvad som försports, gifvits af sängerskan frk Greta Lindström, i Södra Sverige af hr John Husberg med fru samt af frk Inga Berentz tillsammans med hr Ringvall med program af mest operettnummer.

Fru Agnes Janson, vår i Melbourne länge bosatta och der som sänglärarinna verkande landsmaninna, gaf der, enligt oss tillsända tidningsnotiser, en konsert i slutet af mars, då bl. a. utfördes Södermans »Hjertesorg» af fru Jansons kör och med en miss Williams i solopartiet. Fru Janson har i Melbourne mycket verkat för att göra svensk musik känd derstädes.

Fru Mally Högberg har under sommaren uppträdt i Köpenhamn på Tivolis konsertsal. Tidningen »Poli-

tiken» yttrar bl. a. att »hennes stämmas rikedom låg i den fina kvinnlighet, hvarur den sprang fram».

Fröken Ester Osborn, som nu återvänt till Amerika, har under tecknat kontrakt med symfoniorkestern i Minneapolis, der hon kommer att uppträda som solosängerska under säsongen.

Fru Walleni-Strandberg sjöng d. 4 maj å Berlins k. hofopera Mignon i stället för fröken Artöt-Padilla, som insjuknat. Vår landsmaninna hade stor framgång och fick stormande applåder för öppen ridå efter sina solon i de två första akterna. För närvarande är fru Walleni-Strandberg engagerad vid k. hofteatern i Hannover, där hon uppträdt i Strauss' nya opera »Rosenkavalieren» och uppträds som Eva, Sieglinde och Elisabet.

Ännu en svensk-amerikansk hjältetenor upptäckt. Utom sängaren Tureo har man i en ung svensk-amerikan, William T. Brandt, upptäckt materialet till en verklig hjältetenor.

Hr Brandt har nyligen med ett konsertsällskap, där han uppträder som solist, gjort en turné genom Förenta staterna, och öfverallt där han låtit höra sig har han fått det mest superlativa beröm af kritiken och hyllats med formliga ovationer af publiken. Rösten är ännu icke fullt utbildad, men hr Brandt ämnar efter den nu avslutade turnéen bege sig till Europa för att idka studier för någon framstående lärare.

Hr Brandt har förut tillhört svenska sängföreningen Lyran i Brooklyn, för hvilken direktör Arvid Åkerlind är ledare.

Fröken Greta Jonsson, en ung Stockholmssängerska, har engagerats vid Stadtteatern i Elberfeld. I tre år har fröken Jonsson studerat för fru Dagmar Möller vid konservatoriet i Stockholm, hvarefter hon under det senaste året fått fortsätta sin utbildning i Berlin för hr och fru Brag.

Organisten Otto Olsson, äfven lärare vid härvarande musikkonservatorium, har på Junnes förlag i Leipzig fått förlagda Fem kanons för orgel, som i Allg. Musikzeitung äro föremål för ett berömande omnämnande. Kritikern W. Fisher skrifver: Vänner af kanoniska orgelstycken kunna här få sitt lystmäte. Konsten att komponera kanons är hos Olsson betydlig och — hvad man blott sällan kan säga om kanons — dessa kanons »klinga»! Styckena ha, trots alla formfjättrar, så mycket af klangtjusning, förnuftig gruppering, stegring och poetiskt innehåll, att man verkligen gärna spelar dem och har glädje däraf. De äro

värda att anbefallas till orgelkonserter. Svårighetsgraden öfverstiger ej medellinjen.

Frans Berwald stiftelsen, som har till uppgift att föranstalta utgifvandet och spridandet af svenska tonsättares arbeten, därvid i främsta rummet Berwalds kompositioner, har i dagarna låtit trycka en förteckning öfver de af Berwalds verk som för närvarande finnas tillgängliga på svenska och utländska förlag. Förteckningen omfattar 15 nummer, hvaribland de tre symfonierna, uvertyren till »Estrella de Soria», »Hågkomst från norska fjällen» och violinkonserten i ciss-moll, samtliga tryckta i partitur och stämmor. Dessutom finnas upptagna klaverutdraget till »Estrella de Soria», Ess-dur-septetten, en »Serenad» för manskör med solokvartett, tönmalningen »En landtlig bröllopsfest» för orgel och i pianoarrangemang för fyra händer samt två Pianokvintetter, två Stråkkvartetter, fyra Pianotrior, Violoncell sonaten op. 7 och Duon för violin och piano. Trots denna rika alstring föreligger dock ännu mycket i manuskript, som är värdt att räddas undan glömskan. Tyvärr har den försvunna fjäde symfonien ännu ej låtit höra af sig. Berwald stiftelsens förteckning, som för dess spridande i utlandet är tryckt på tyska, upptar dessutom mästarens bild samt en kort biografi jämte ett urval ur den utländska pressens bedömanden af Berwalds konst.

Ett och annat från musikvärlden.

J. A. Häggs »Nordiska symfoni» har i vår uppförts i Bonn. Därom skrifves i Bonner-Zeit följande:

Vid stadsorkesterns sista abonnemangskonsert bjöd oss kapellmäst. Sauer på en mycket tilltalande nyhet, den svenska komponisten Jacob Adolf Häggs Nordiska Symfoni. Verket tilltalar en framför allt genom den friska och rika ursprungligheten i dess tematiska uppfinning, som i alla fyra satserna är symfoniskt väl och organiskt bearbetad och genomförd.

Sammanhanget med de melodiska och rytmiska egendomligheterna i de skandinaviska folkmelodierna gifver symfonien karaktär men tränger sig aldrig fram med beräkning. Harmoniseringen är rik och egen, men verkar aldrig sökt eller konstruerad. På många ställen erinras man om Grieg, som ju, liksom Hägg var en af Gades lärjungar. Liksom Grieg tyckes äfven Hägg ledd af den sträfvan att istället för Gades »vekliga Mendelssonblandade Skandinavism», gifva den nordiska skolans kärnvare och karaktärsfullare stil. Instrumenteringen af den Nordiska Symfonien kommer till mycket vackra och klangfulla resultat. Den framhåller i stil med den klassiska

symfonien stråkinstrumenten, hvilka den vet att afvinna mycket praktiga verkningar. Symfonien mottogs med starkt bifall.

Mångårig vän af Svensk Musiktidning! Tacksam för uttalandet i edert brev af berömmet öfver Sv. M. T:s porträtt och biografier vilja vi till svar å af eder gjorda anmärkningar påpeka att, med det utrymme vi ha för porträtt och biografier, i första rummet måste fästas afseende på det för tiden och tillfälligt lämpliga. Sålunda får fästas afseende vid konserterande artister, nekrologer, jubiléer, märkliga konstnärspersoner, äldre meriterade artister hos oss etc. Yngre musikaliska förmågor, däribland operaartister, få väl vänta med att uppmärksammas. Så är i alla verkliga musiktidningar fallet, der det ej är fråga om ovanligt framstående talanger, äfven gryende sådana. De af eder nämnda yngre artisterna ha för öfrigt omtalats i redogörelserna för hvad som hör till »scenen och konsertsalen» i tidningen.

Vördsammast
Redaktionen.

Dödsfall.

Gilbert, William, sir, populär engelsk lustspel- och librettoförfattare, afled på våren 74 år gammal. Sina största framgångar som författare för scenen vann han med texterna till Sullivans operetter af hvilka »The pirates of Penzance», »Her Majestys ship Pinafore», »Patience» och »The Mikado» gjort största lycka.

Lomborg, Oscar, sånglärare, f. d. operasångare och operadirektör, afled här den 29 aug. efter att under några år ha varit besvärad af hjärtlidande.

Fraus Oscar Lomborg var född i Gefle den 21 dec. 1861. Efter att ha börjat sin bana på apotek egnade han sig helt åt sångstudier för Fritz Arlberg och företog tidigt, från 1881, konsertresor. Lomborg var utrustad med en ganska kraftig baryton. Han utbildade sig sedan i sång och för scenen i utlandet, der han också debuterade som operasångare. År 1889 i sept. debuterade han på Stockholmsoperan som Carl V i »Ernani», sjöng 1890 greffe Luna i »Trubaduren» (jämte Bötel som Manrico), 1891 titelrollen i »Mefistofeles» och Gessler i »Wilhelm Tell» samt 1892, som gäst Jago i Verdis »Otello»; äfven Valentin i »Faust» och Mercutio i »Romeo och Julia» hörde till hans roller. 1893 var L. anställd vid Stora teatern i Göteborg, der han bl. a. sjöng Alfio i »På Sicilien». Hösten 1897 blef han operadirektör, efter att ha enga-

gerat sujetterna vid det upplösta Fröbergsska sällskapet. Året derpå hade han eget sällskap med sådana sångkrafter som Magna Lykseth och Åke Wallgren. Ekonomiska skäl nödgade honom sluta denna verksamhet och han har sedan under flere år verkat som sånglärare såväl i Berlin som i svenska landsorten och serast i Stockholm.

Mottl, Felix, berömd tysk dirigent och äfven komponist, f. 29 aug. 1856 i Unter-St. Veit nära Wien, † i München den 2 juli. För sin vackra sopranstämma upptagen i Löwenburg'ska konviktet utbildade han sig sedan som musiker vid Wien-konservatoriet, som han lämnade med största utmärkelser. Han dirigerade sedan akademiska Wagner-föreningen der, blef 1881 kallad som Dessoffs efterträdare till hofkapellmästare i Karlsruhe, på rekommendation af Wagner, som fäste sig vid hans stora dirigentförmåga i Bayreuth 1886, och sedermera 1893 blef han utnämnd till generalmusikdirektör. Äfven i Berlin och annorstädes har han gjort sig berömd som dirigent. Mottl har komponerat följande operor hvilka dock ej haft större framgång: »Agnes Bernauer», »Ramin», »Furst und Säger», festspelet »Eberstein» (1881), dansspelet »Panim Busch», en stråkkvartett, Fünf deutsche Lieder för tenor, Acht Lieder deutscher Minnessänger för en röst och piano. Mottl, ehuru framtidsman, gick egentligen ej längre än Wagner-Liszt-Berlioz, men hade ingen smak för ytterlighetsmän sådana som Rich. Strauss, Mahler, Debussy, Delius.

Reckendorf, Alois, lärare i pianospel och teori vid Leipzig konservatoriet sedan 1877, afled i april d. 1877. Han var född den 10 juni 1841 i Trebitsch (Mähren) och utbildade sig vid Leipzigs konservatoriet 1865—67. Han har komponerat åtskilligt för piano och sång.

Från andra land.

München. Vid Wagner-festspele i år härstädes har programmet upptagit 3 repriser af Nibelungens ring, 5 af »Tristan» och 3 af »Mäster-sångarne». I hufvudpartierna ha medverkat de förnämsta tyska sångartister, sålunda frkn Zdenka Fassbender, Lucie Weidt, hrr Fritz Feinhals, Ernst Kraus, Heinrich Knote, Anton van Rooy, Alfred von Bary.

Operasångerskan Ida Brasillier-Magelsen, nu bosatt i Kristiania, fyllde d. 10 sept. 65 år. Hon tillhörde Stockholms-Operan i midten af 1870-talet samt har dessutom uppträtt som gäst en massa gånger och gjort fullkomlig furor i »Barberaren», »Villars dragoner», »Mignon», »Mar-

tha», »Don Pasquale» m. fl. Hon har berest hela Europa och gifvet konserter, däraf en resa tillsammans med madame Zelia Trebelli.

Kammarsångare Herold har i sommar gifvit gästspel å Komische Oper i Berlin och särskildt i »Tosca» vunnit välförtjänt bifall genom sitt förnäma spel och sin nobla sångkonst.

Konsertstatistiken för den tyska rikshufvudstaden under säsongen 1910—11 har att uppvisa den afskräckande summan af 1,096 konserter, hvaraf 328 komma på vokalsolisternas och 240 på pianisternas räkning. Wien statar under motsvarande tid med 439 och München 374 konserter. Egenomligt är att romansaftnar med luta alltmer finna ankläng. Förmodligen ha Sven Scholanders framgångar härvid lockat till efterföljd.

Kompositören Leoncavallo, som med sina senare verk för det mesta ernått storartade fiaskon, har för närvarande, enligt Corriere della Sera, tre nya saker under arbete. Till en början en opera med titeln »Skogen susar», som till miljö har den ryska steppen. Vidare ett musikdrama, »Prometeus», hvartill italienaren Colautti har skrivit en text på fria grekiska rytmer. Det tredje verket är en operett eller snarare en komisk opera, kallad »Rignetta», hvars handling framställer en ung konung af landet Portova, som konspirerar med det revolutionära partiet i sitt eget land blott för att bli jagad ifrån tronen och få gifta sig med den flicka han älskar.

Nya Wien-operetter. Icke mindre än ett tio-tal nya operetter äro redan bestämda att under nästa säsong ges i Wien, operettens förlofvade stad. På Theater an der Wien uppföres som första novitet »Eva» af Franz Lehár. Carlteaterns första premiär blir »Den lilla väninnan» af Oskar Straus, med libretto af Leo Stein. Af Henry Berenyi ges två nya operetter. »Den blåa dockan» och »Madame Ki-Ki», af hvilka den sistnämndas hjältinna är en i Europa bosatt japanska. På Johann Strauss-Theater heter en af nyheterna »Der Zigeunerprimas» af Emmerich Kalman, samme som komponerat musiken till operetten »Höstmanöver»; i handlingens medelpunkt står en berömd ungersk zigenarviolist. Bland öfriga nyheter kan nämnas en hel operettecykel, »Napoleon och kvinnorna», hvars text och musik skrivits af Heinrich Reinhardt. Cykeln består af 3 enaktere: »Fru Öfversten», »Modisten» och »Wienskan». Den första enaktaren spelas i den unga löjtnant Bonapartes vindskammare, den andra i Tuillierierna och den sista i Wien.

På G. W. K. Gleerups i Lund förlag:

Svensk Koralbok,

i reviderad rytmisk form. På uppdrag af Kyrkosångens Vänners centralkomité under sakkunnig medverkan utgifven af **G. T. Lundblad.**

2:a förbättrade upplagan. Inb. kr. 4: 75.

— Arbetet bereder tillfälle att lära känna våra koraler i deras ursprungliga härliga form och i en harmonisering, som genom att innerligt och pietetsfullt ansluta sig till melodins och psalmens karaktär ytterligare framhäver dessas skönhet.

(K. G. H. i Lunds Dagblad.)

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM.

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharnier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentets bestånd.

Obs! Hufvuddepôt för Blüthners och Rönischs världsberömda Flyglar och Pianinos.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Richard Anderssons Musikskola.

Läroämnen: Piano, Violin, Violoncell, Solosång, Allmän Musikkärlära och Harmoniklära.

Höstterminen börjar den 15 September 1911. Anmälningstid: Tisdagen den 12 och Onsdagen den 13 September kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. 1/2 2—1/2 3 e. m. alla dagar från den 15 September.

Richard Anderssons mottagning från den 15 September, Onsdagar och Lördagar kl. 1/2 2—1/2 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Lektionslokaler å Söder, Östermalm och öfre Norrmalm.

Filialer finnas i Uppsala, Djursholm och Saltsjöbadn.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B. ö. g., III. — Allm. tel. 115 96.

Höstterminen börjar den 15 September. Anmälningstid: den 13 och 14 September kl. 1/2 1—1/2 3 samt 1/2 6—1/2 7 e. m. Efter den 15 September, anmälning- och mottagningstid: Måndagar och Torsdag kl. 1/2 2—1/2 3 e. m.

Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllenskiöld.

— Svensk Musiktidning. —

Nordiskt Musikblad. — 31:a årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1911 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris **5 kronor** pr år, lösnr. 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln**, å posten och tidningskontor. I **landsorten** bäst å **posten**.

Obs! Nyttan af en musiktidning för musikkildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.

OBS! Biografier och porträtt i n:o 1: Julia Claussen — Oscar Bolander — Bror Beckman; n:o 2: Ermanno Wolf-Eerrari — Brysselstråkkvartetten; n:o 3: Ignaz Friedman — C. F. Lundqvist — Franz von Vecsey; n:o 4: Johan Agrell — Wilhelmina Fundin — Joan Manén; n:o 5: Elfrida Andrée — Karl Valentin — César Thomson; n:o 6: Carl Nordberger — Otokar Sevcik; n:o 7: Alb. Lindström — Maikki Järnefelt; n:o 8: Camille Saint-Saëns; n:o 9: Wilma Neruda-Hallé † — Modest Moussorgski; n:o 10: Anna Judic — Fausta Labia — Maria Labia.

J. G. Malmström
**PIANINON
FLYGLAR**
Göteborg.

Kyrkosångens vänners samling

Koralpreludier

byggda på koralmotiv.

Utgifven af **G. T. Lundblad.**

1:a häft. 1,50, 2:dra häft. 2,—, 3:e häft. 2,—, 4:de häft. 2,— och 5:te häft. 2,—.

Ur pressen:

»Detta preludieverk, som är särskildt lämpadt till »Kyrkosångens Vänners Koralbok» och följer dess uppställning i rubrikernas bokstafsordning innehåller utom preludier af äldre och yngre utländska mästare på kyrkomusikens område, både svårare och lättare, delvis mycket korta, enkla och lätta verkliga koralpreludier, byggda på koralmotiv, af flera svenska kyrkomusiker såsom t. ex. Carl Lundell, John Morén, Einar Skagerberg, And. Jobs, Herman Palm m. fl. Borde finnas i hvarje svensk kyrka som har orgel.» (Kyrkosången.)

Hvarje häfte för endast 1 krona vid rekvisition direkt från

G. W. K. GLEERUP, Lund.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

Kammakaregatan 6, 1 tr. ö. g.

- Innehåll -

Sigrid Arnoldson (med porträtt) — Hildgard Werner † (med porträtt) — Underhållningsmusik — Puccini och hans förnämsta operor. En studie af G. Göhler — Musikpressen — Från scenen och konsertsalen — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten — Ett och annat från musikvärlden — Dödsfall — Från andra land — Annonser.